

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení k pravopisným jevům - ČJL**Pracovní list 16****Autor: Josef Galík a kol.**

Panorama české literatury – neumělecký text (ukázka)

(...) J. seifert tedy konečně mohl oficiálně vydat morový sloup (1981), sbírku zahrnující i horke reakce básníků na situaci po sovětské okupaci. Dvojice sbírek destník z Piccadilly (1979) a byti básníkem (1983) se opět vrací k давным udalostem básnickova života. Vzpomínky však nejsou zahaleny oparem melancholie, nýbrž jsou drženy v mírně sebeironickém duchu. Jejich prozaickým pandanem jsou všechny krásy světa (1981, Toronto). V roce 1984 byla J. seifertovi jako prvnímu českému spisovateli udělena nobelova cena za literaturu. I poslední své knihy vydával seifert, jak už naznačeno, za stále konfrontace se sice už otrešeným, ale pořád ještě málo ustupným tiskovým dozorem.

(...)

Oldřich Mikulášek se do kontextu doma vydávané literatury vrátil výběrem červenec (1980) a sbírkami shrnujícími verše z let 1971 -1975: Veliké černé ryby a dlouhý bílý chrt a Žebro adamovo (obě 1981). Jsou v nich akcentovány motivy bolesti a vědomí neustále devalvace lidských hodnot. V knihách solo pro dva dechy (1983) a Čejčí plác (1984) jsou zarazeny verše milostné a kontemplativní. (...)

Sbírka Agogh, dramatická básnicková reakce na atmosféru let pocínající normalizace (1969 1971), vyšla nejprve v exilu (1980), doma až v roce 1989. Titulní Agogh, král lítosti a smutku, je autostylizovanou podobou samotného básníka. Jeho promluvy v oddíle Metafory jsou soudem nad vyprazdňeným světem technické civilizace a vyjádřením odporu k hrozící nicotě.

(...)

Jan Skácel prerušil vynucené mlčení sbírkou Davně proso (1981). Básník v ní užívá daleko častěji než dříve pravidelné veršové a strofické formy. V první a druhé části se vrací k jistotám dětství a moravského venkova, oddíl talisman tvoří pak dvanáct sonetů „pro starou lásku“. Tato tendence ke klasicismu vyrazu a gnomičnosti vyjadřování se ještě zřetelněji prosazuje ve sbírce naděje s bukovými křídly (1983), (...)

Až posmrtně byla vydána sbírka a znovu láska (1991). (...)

(skacelovy sbírky vycházely v normalizačních letech i v exilu: Chyba broskví (1978), básně (1982, obsahují Nepatrné rekvíem, talisman a tratidla).

(...) Přestože se Miroslav Holub v roce 1973 distancoval od své předcházející činnosti, vyšla jeho nová sbírka Naopak až na začátku osmdesátých let (1982). (...) Holub se dobírá adekvátního postavení existence člověka v její mnohoznačné konfliktu a víceznačnosti. Sbírka Interferon cili o divadle (1986) se v první části obrací k obraznému světu „anatomických“ zážitků, ve zbyvajících třech využívá Holub analogií s prostředím divadelním. Projevuje se to jednak skutečností, že básně dostávají podobu prozaických scénářů, a také tím, že lyrický subjekt se stylizuje do pozice distancujícího se komentátora, čímž se zvyrazňuje odpor „herců“ vůči podrizenosti různým principům.

(...)

Autor písní a básní Karel Kryl (1944-1994) vystudoval střední keramickou školu v Bečyni. Poprvé veřejně vystoupil v Teplicích v roce 1962. Velký ohlas měla jeho vystoupení v letech 1968-1969. V září 1969 zůstal v SRN, kde se účastnil festivalu protestních zpěvů. Usadil se v Mnichově, kde studoval dějiny umění a filozofii. Spolupracoval s rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa. Všeobecně známým se u nás stal zvláště po vydání dlouhohrající desky Bratříčku, zavírej vrátka (1968), v jejíchž básnických textech předal i reflektovat tragickou situaci českého národa po srpnové okupaci roku 1968. (...)

Úkoly:

1. Doplnit a opravit diakritiku v textu, opravit chybný pravopis v textu.
2. Zjistit, kdo je autorem knih: Pochyby, 17 kryptogramů na dívčí jména, Zbraně pro Erató, Amoresky, Knížka Karla Kryla. Pokusit se vlastními slovy interpretovat informace z textu.
3. Opravit psaní velkých písmen v textu, zdůvodnit pravopis.
4. Najít v textu slova přejatá.
5. Určit, k jakému slohovému postupu a útvaru řadíme výše uvedený neumělecký text. Proč?
6. Najít v textu odborné termíny, vysvětlit jejich význam.
7. Stanovit, který slovní druh v textu převažuje.
8. Najít v textu přívlastky, určit jejich druh..